

Anno 1983

**Mēs mostamies ar Tautieša Zupēna atmodu – Munsturi Minsterē
– Kultūras dienas Melburnā – Nedaudz vārdos – Es caur savu ob-
jektīvu ņemu dabu – beigtu, dzīvu...**

Kādā sarīkojumā Sidnejas latviešu namā ap 1980. g.
No kr. – LAA un JZ priekšsēdis E. Voitkuns, aktrise L. Veikina, U. Siliņš un rakstniece L. Kalniņa.
Attēls no Ulda Siliņa personīgā arhīva.

MĒS MOSTAMIES AR TAUTIEŠA ZUPĒNA ATMODU

Ar šo G. Griezes komēdiju SLT uzsāk 1983. gada sezonu. Režisore A. Apele, dekoratore Anitas meita Māra. Atsauksmes par aktieriem un uzvedumu labas.

Mēs ar L. Veikinu neesam ierindā. Spēlējam abi T. Kepinska lugā *Duets vienai personai*. Ar šo lugu SLT paredzējis reprezentēties 23. TF Pertā.

A. Zariņš raksta:

Šīs lugas popularitātei pamatā ir Toma Kepinska meistarīgi uzrakstītā studija starp jaunu sievieti, izcilus vijolnieci, kuras karjeru iznīcina neārstējama muskuļu paralīze, un psihiatru, kas mēģina viņu paglābt no pašnāvības. "Sydney Morning Herald" mākslas kritiķis H. G. Kipaks (Kippax) to apzīmējis par vienu no labākajām angļu modernajām lugām.

Lugu SLT repertuāram izraudzīja Egils Ķipste, kad austrāliešu teātros tā vēl nebija parādījusies. Viņš bija domājis to nevien režisēt, bet arī spēlēt Dr. Alfredu Feldmani. Nodomam svītru pārvilka patīkama ziņa, ka Ķipste izturējis lielo sacensību un uzņemts Drāmas mākslas nacionālā institūta vienīgajā režisoru skolā. Kursā noteikumi noteica, ka kursanti mācību laikā nedrīkst piedalīties teātra izrāžu iestudēšanā ārpus skolas.

Lai festivālam noteiktā luga nebūtu jāmaina, tad režiju uzņēmās Imants Sveilis un psihiatra lomu – Uldis Siliņš. Vijolnieces Stefanijas Ābramas lomā palika sāukumā iecerētā Lija Veikina.

Būdami nevien talantīgi aktieri, bet arī respektēdami teātra mākslu, viņi šo divu personu lugu sagatavoja ar lielu rūpību. Izrāde priecēja ar raitumu un dialogu spraigumu, liekot aizmirst, ka tas ir tikai duets vienai personai. Latviešu valodas tulkojumā (ko bija veikusi L. Veikina) nebija autora "četrus burtus" un citi "stipros" vārdus. Austrāliešu teātra izrādēs psihiatrs runāja ar vācu akcentu, bet Siliņa psihiatrs nē. (Zariņš A. Treji Vārti, 1990. g., Nr. 138)

Ar šo uzvedumu mēs viesojamies arī Melburnā. Par mums AL rakstīts:

Šo lugu labi pazīst arī austrāliešu teātra publika, jo tā ar Helenu Morsi titullomā ir uzvesta visos lielākos Austrālijas centros. Pēc samērā necilas debijas Sidnejā, luga tika pārstudēta un tagad piedzīvojusi pāris simtu izrāžu un ieguvusi publikas atsaucību.

SIDNEJAS LATVIEŠU TEĀTRIS

pašlaik pošas apmeklējumam Melburnā, kurp 30. oktobrī aizvedīs A. Kempinska lugas *Duets vienai personai* izrādī Imanta Sveiļa vadībā ar Liju Veikinu un Uldi Siliņu tēlotājos. Augšējā attēlā redzama aina no SLT 1983. gada Kaleidoskopa izrādes aizvadītajā mēnesī Sidnejā. No kreisās – L. Veikina (*Pīrāga*) un Z. Nīce (*Pīparkūka*). V. Motmillerā uzņēmums.

Izgriezums no laikraksta *Austrālijas Latvietis*.

SLT līdz šim ir sniedzis tikai 3 izrādes, tomēr sidnejieši par eventuelu nelabvēlīgu salīdzinājumu nav pārāk nobažījušies. Ansamblī darbojas divi no SLT pamatsastāva aktieriem – L. Veikina un U. Siliņš. Režisors ir I. Sveilis un dekorātors V. Aleidzāns. (...) Ja melburnieši grib redzēt neparastu izrādi, tad šo sarīkojumu nevajadzētu nokavēt.

Ar šo lugu 1990. gadā es beidzu savas skatuves gaitas SLT.

TF Pertā Adelaides recenzente L.Kukura mums uzlej aukstu ūdeni uz galvas. Viņa gan atsaucīgi atzīmē Lijas un manu spēli, bet saka, ka pašā pamatā tā nav visa Kempinska luga, ka tā ir saīsināta un bez autora *stippro, smalko piparu* piedevām. Un, ja nevar to tulkot, tad nevajag tulkot. Ka izdarīta atvirzīšanās no oriģināla, to vajadzējis minēt programmā. Publika arī daudz zaudējusi, ka slēpti īstie raksturi. Sidnejas ārsts un pacients izskatījušies no vienas tautības bet vijolniece ir žīdiete un Dr. Kaufmaņa angļu valoda ir ar izteiktu vācu akcentu. (Kukure L. Festivāls rietumos. AL, 1983. g. jūlijs)

Es lugu nebiju redzējis, nedz arī lasījis oriģinālu. Manā repertuārā nav latviešu valoda ar vācu akcentu. Piekritu, ka atkāpšanos no oriģināla vajadzēja minēt.

Vēl piedalījās mājastēvi ar P. Šēfera divcēlienu *Piecu pirkstu vingrinājums*, režisore A. Lanska, ALT ar A. Eglīša *Pēc kaut kā cēla*, V. Štāla režijā un ALTA ar M. Zīverta *Zaļā krūze*, režisors M. Bumbieris. Balvas netika piešķirtas.

Kaleidoskops, 1983. Priekšā – U. Siliņš; No kr. – V. Dortiņa-Zemīte, J. Grauds, I. Ķauķe-Rebauma, neatpazīts. Attēls no Ulda Siliņa personīgā arhīva.

14. jūnijā, Sidnejas *Baltic Committee* uzdevumā SLT uzved Alģirda Landsberga *Pieci stabi tirgus laukumā*, Anitas Apeles režijā. Dekoratore Dagnija Greste. Uzvedums ir angļu valodā.

Kaleidoskops 1983 pieder E. Rodzei-Ķīselei, kas vada arī režiju. Es biju Romas cēzars un droši vien vēl kas. Par uzvedumu, cita starpā A. Zariņš raksta:

Visu programmu pieteica it kā TV ekrānā. Kaut arī vēlāk kritiķi aprādīja, ka izrāde nav atbildusi SLT standartam, ka aktieriem trūcis īsti spēlējamās vielas un ka izrādē nebijusi pietiekami sagatavota, jāiebilst tomēr ar Pētera Ērmaņa vārdiem: “Ja nebija labāk, bija citādāk.” (Zariņš A. Treji Vārti, 1990. g. nr. 138)

Sezona beidzas ar A. Eglīša *Leo*, J. Gulberga režijā. Dekorators A. Silķēns. A. Ploriņa raksta: *Rež. K. Gulbergs spēli Leo veidojis bagātīgās krāsās, elastīgā ritmā un smalki iezīmētā satīrā, kur it visi skatuviskie elementie sakļāvās kopā estētiski baudāmā vienībā it kā gleznā.* (Ploriņa A. *Leo*, Eglīša spēle 3 ainās. AL, 1984. g. februāris)

MUNSTURI MINSTERĒ

2. PLBA Dziesmu dienas, es esmu atkal ielūgts! Prieks, kur tu rodies! Sarakste jau no 1983. gada sākuma ar Rīcības komitejas priekšsēdi Muchka Jāni iet pilnā sparā. Nav jau tagadējie laiki ar e-pastu, *skype* un citām *fintukļuskām*. Vēstulīte pa gaisa pastu lido gandrīz nedēļu vai vairāk. Kā mēs toreiz varējām ko tādu noorganizēt, ir brīnums.

Sāksim ar Muchka Jāņa 2. maija vēstuli. Muchs raksta, ka Raibais sarīkojums, ko viņš pēc Visbijas parauga grib saukt par *Tu esi Minsterē, mans draugs* ir budžetēts apm. 4000 dolāru apmērā.

Neviens vēl īsti nevar pateikt, cik un kam jāmaksā, viņš man raksta. Tas jau arī lielā mērā atkarājas no Tevis paša. Bet pieņemsim, ka Tev Ļauļa/Muške (pārstāvji Austrālijā) izkārtu brīvu ceļu. Pieņemsim, ka mēs Tev ar otro pusi samaksājam hoteli un ēšanu. Ja Tu tad visu bāzētu uz Eiropas "škunstniekiem", tad vēl nauda paliktu pāri.

Tā tad nebūs vairs pēc Visbijas formulas.

Esmu šo to darījis programmas lietā. (...) Baiba Kangare man teica, ka esot ar mieru dažus skečus uzrakstīt, un pati arī tos uzvest ar "saviem" aktieriem. Viņa ir ar mieru mēģināt pierunāt Andru Lasmani, mūsu Māla ansambļa jauno zvaigzni (grūti pierunājama, kautrīga).

Man pieteicās Larisa (jeb viņas E. Švarcs). Teicu, ka viņa savu koncertu nevar dabūt. Vai varētu piedalīties kur citur? Vai Tu viņu gribētu? Viņa piedāvā ko no Rīgas programmas (Liepiņa plates). To atraksti. Man viņai drīz jāatbild.

Runāju ar Liliju Zobenu. Jā, "Atbalss" ir ar mieru dziedāt "barberu" (frizieru kvarteta) dziesmas. Neesmu runājis, bet esmu dzirdējis Liliju un Jānu Grīnbergu, dziedot "kaķu" dziesmu. Tā ir primā.

Kā redzi, daru, ko varu. Baidos, ka Tu manus priekšlikumus varētu uztvert kā iejaukšanos Tavās darīšanās.

Mana 16. maija vēstule Jānim:

Turpini vien "jaukties" iekšā programmas lietās, jo ir lietas, ko Tu vari nokārtot 15 minūtēs, bet man tas prasītu no šī gala pāris mēnešus.

Lilijai esmu aizrakstījis, bet, pazīstot viņas lielo rosību rakstīšanā, neko neceru saņemt. Par "Kaķu duetu" biju domājis.

Baibai rakstīšu, kad būs kāds brīvāks brīdis. Šinī brīdī neizskatās, ka visus šos raibumus varēs pievest pie kāda cieša kopsaucēja. Tas būs varietē/kabarē vakars "Tu esi Minsterē, mans draugs".

Tagad par "Švorcu". Es paredzu tikai klapatas. Es nekā nevaru iedomāties, ka Larisa dziedās par brīvu. Viņa nebūs ielikta programmā "pareizā" vietā, nebūs pareizi nostādīti prožektoru utt. Liepiņa plate tagad ir tikpat svaiga kā pirms 10 dienām pirkta zivs. Dziesmas tomēr ir Pad. Latvijas ražojums. (Sk. PBLA vadlīniju). Es nedomāju, ka man ir tiesības atraidīt uz vietas dzīvojošu, pazīstamu mākslinieci, bet uz

Eduards Keiġs, paġportrets.

jautājumu: “vai es viņu gribu,” atbilde ir – nē.

Vēl viens sāpju bērns man ir El Leton's, kas arī skaitās labs čoms. Ar pareizi izvēlētiem gabaliem un “back-up” trupu, publika laužu krēslus. Viena otra viņa kompozīcija ir skaista un lipīga, bet viņš nav tas labākais dziedātājs pasaulē.

Summējot, kas mums pagaidām ir: Atbalss, brāļi Graši, El Leton (es nevaru viņu neaicināt), A. Graša Minchenes tautas deju ansamblis. Lilija ar Jānu, Baiba ar trupu, Anda Lasmane (varbūt), Veikina, Zemītis un es. Gribu pierunāt Jāni Gulbīti, lai viņš piedalās un atdarina mācītāju runāšanas veidus, kas viņam labi padodas.

Ja mūsu luga “Duets vienai personai”, kur spēlējam tikai mēs ar Liju, ies publikai labi pie sirds, tad ceram ar viesizrādēm nopelnīt viņai ceļu uz Minsteri. Tad vēl paliek tikai Zemītis. Jūnija sākumā lidojam uz Pertu, kur piedalīsimies Teātru festivālā.

Ed. Keiġs man raksta (bez datuma):

Čau, Uldi!

Šodien Toronto uz īsu brīdi tikos ar Nik. Seglenieku, bijušo “Sporta Pasaules” redaktoru, ar ko kopā rāvos pirmsākumā. Viņš arī domā, ka RA būs “nogājis dibenā”, jo neesot jauno izdevumu manījis. Man tāda nojauta bija jau sen. Jau sen kā nosūtīju 4 bildes Vilnim, bet kungs vairāk neraksta, kopš iesēdies “Brīvība” redaktora krēslā. Viņš nevēlas pateikt īstenību. Kā tad ar tādu varētu sadarboties.

Jau konferencē novēroju, ka viņš ir bravūrīgs vīrs, liela mute, laba latviešu

valoda, bet bez respekta ārpus sevis. Tas neko labu neliecina. Varbūt Tava nostāja citāda, vairāk optimistiskāka. Ja Tev zināms, kas īsti notiek ar RA, lūdzu pasaki taisnību. Mums tiesība zināt.

Par agru raudāt un asaras liet, Eduardo!

Vilnis Zaļkalns raksta man 22. maijā:

Ceru, ka starplaikā būsī saņēmis kādu sarakstu par turienes alūžiem. Nosūtīju Tev grafikas attēlu sarakstu ar skatiem no Minsteres un tuvākās apkaimes.

Šodien vēstulē pievienoju K. Kangera rakstu, kas domāts svētku Vadonim. Šeit visi nepieciešamie vēsturiskie dati, skatīti ar "latviskām brillēm". Rakstu nedrīkst pārpublicēt tieši. Vari izmantot kā informatīvu vielu kādam jauntram rakstam.

Atraksti, kad rēķinies ar manuskripta pāri dabūšanu uz šejieni. Kā atceries no citiem gadiem, tad, sākot ar jūnija 3. nedēļu, Zviedrijā viss stāv uz vietas – nabaga svensoni dodas kādā 2 mēnešu vasaras atvaļinājumā. Drukātavas ciet. Ja nedabūsīm līdz tam laikam (resp., manuskriptam būtu jābūt šeit vēlākais jūnija 1. nedēļā) gatavu, tad jāmeklē drukāšanas iespējas Vācijā. Tas būs krietni dārgāk, bet ko lai notes gadījumā citu daru (...).

Atliek šobrīd vienīgi teikt: uz redzēšanos Dziesmu dienās Minsterē!

30. maijā es rakstu Baibai Matuzālei-Kangarei:

Cik man zināms, tad Muchku Jānis jau ir ar Tevi runājis (...), tā tad šī vēstule ir kaut kas līdzīgs formālam ielūgumam no manas puses.(...) Uz papīra es skaitos visas šīs lietas organizētājs, režisors, bet praksē bez spēcīgas labās rokas (Tevis) to būs gandrīz neiespējami izdarīt. Austrālija ir ļoti tālu no Eiropas. Šī iemesla dēļ mana istā loma ir "producer's" (producers). Es pats izvairītos piedalīties skečos, bet paliktu konferensjē lomā.

(...)

Tekstus es pieteikumiem rakstītu pantā. Varbūt uzrakstītu arī kādu skeču.

Tava loma? Co-producente, drāmaturģe, režisore (ja tā vēlies) saviem skečiem, aktrise (ja tā vēlies).

Sarīkojuma raksturs nevar būt nekas cits kā varietē, kas sastāvētu no dziesmām, dejām, humoristiskiem skečiem, instrumentāliem priekšnesumiem. (...) Dzirdēju, ka Stokholmā esot latviešu baletdejojotāji. Varbūt var sastīķēt kādu grotesku?

J. Muchks man 31. maijā:

Larisai uzrakstīju. Pievienoju kopiju. Ceru, ka ar to tas beigsies.

El Letons jau nu savus "slavas laikus" Eiropā sen pārdzīvojis un atrakcija nav, bet, ja viņš ir Tavs čoms un Tu uzmani ko un cik viņš dara, man nav nekā ko teikt (Oficiāli viņš Minsterei piedāvājās un Rīcības komiteja teica: paldies, nē.)

J. Muchka vēstule E. Švarcam:

Godātais E. Švarca kungs!

Pagāja 2 mēneši, sarakstoties ar Uldi Siliņu. Piedodiet par kavēšanos. Sarakstes rezultātā nekas liels nav ticis lemts. Ulža Siliņa uzvedumā ir tik daudz dažādu skeču, dziedātāju, dejotāju utt, ka vairāk kā minūtes nevienam netiek. Un mēs abi esam vienos prātos, ka piedāvāt Larisai vienu vai divas dziesmas būtu gandrīz nepieņemami. Bez tam visi uzstājas bez atlīdzības – arī tas ir fakts, ko negribam “piedāvāt”.

Ir grūti četru vai piecu dienu laikā ietilpināt visu, ko gribētu. Es šāda veida vēstules esmu spiests rakstīt vienā laidā. Ļoti ceru, ka Jūs un Larisa manu situāciju sapratīsiet.

Jūsu Jānis Muchks.

Vilnis man 15. jūnijā:

Paldies par 9. jūnija vēstuli! Tad nu gaidu manuskriptu. Starplaikā mēģinu Minsterē vai tuvākajā apkārtnē atrast kaut cik lētu spiestuvi. Vai Tev arī kāds džungurs uzkrājies par RA? Pozitīvas atbildes gadījumā sūti čeku vai paķer līdzī uz svētkiem. RA iespiešana būs droši 3x dārgāka.

Grāmatu paķer līdzī uz Minsteri (Mans lugu krājums). Ja Tev nav bailes savu lugu pārdot sociķu stendā, tad mums, protams, pret to nav nekādu iebildumu. Ko mēs Tev rausim? Tos pašus 15%, ko Muchks pieprasa no mums.

Vācijā ar iespieddarbu pārdošanu vispār pašvaki – liela daļa vēl dzīvo DP mentalitātē un visu sagaida par brīvu vai dažiem grašiem.

Tev Minsterē baigā programma. Ko dari pēc svētkiem? Parasti šādos tautiešu jandāliņos iznāk nesakarīga apkārtaulošana – kādu kopēju aliņu ieraut un papļāpāt mums tomēr derētu. Mēģināšu Tev internētā sadzīt pēdas... Pretējā gadījumā būšu sociķu stendā. Tie būs iekārtoti turpat netālaļās skolas telpās.

Vilnis man 7. jūlijā:

RA mauskripts saņemts un beidzot drukātavā. Bija elles darbs atrast piemērotu drukātavu. Cena arī varena – 800 eks. metiens mums izmaksās Skr. 11,200. Ja svētkos neizdosies to atpelnīt, tad sieva ar mani atkal vairākus mēnešus nerunās.(...)

Aizņēmos no bankas Skr. 40,000 un tagad mums mājās būs beidzot pašiem savs rakstāmdators ar latvju burtiem. Nākamo RA varētu salikt (uzrakstīt) šeit un sūtīt pāri Kampem ielaušanai.

Es rakstu J. Muchkam 12. jūlijā:

Izlasīju Tavu diplomātisko paraugdarbu (vēstuli Švarcam). Tu proti teikt “nē” ar glanci!

Atrakstīja Lilija Zobena. (Pēc 4 mēnešiem!!!) Viss ir kārtībā, bet viņa par katru cenu mēģina apbērtoties. Ja viņa nākamos 3 mēnešus pa gultu vien dzīvo, tad kaut kam ir jānotiek, izņemot, ja komiteja pa kluso ieogrūž Lezlijam (Lilijas vīram) kādas tabletes. (...)

No Pertas uz Minsteri taisās braukt Edžus Karabanovs, lielisks skilafonists. Sensacionāls vecis. Ko es Minsteres galā viņam varu piedāvāt? Brauc abi ar sievu. Ja viņš brauc, es viņu par katru cenu gribu "Tu esi Minsterē, mans draugs". (Dienžēl, no brauciena nekas neiznāca, jo Edžus no darba nesaņēma atvaļinājumu) (...)

Tagad braukšanas lietas kārtā Zemītis. Viņš brīvu ceļu nopelnīšot, strādājot un kārtojot Kārlim Muškem papīra darbus. Viņš ir mūsu ceļojuma aģents. Varētu gan drīz droši sacīt, ka Minsterē būs visi trīs.

Atrakstīja Gulbišu Jānis. Abi Rozīši viņam atteikuši. Pesimistisks par "Mērnietu laikiem". Domā par Vulfu "Svētki Skangalē". Man šķiet, ka Jums būs mazas problēmas. (Mazas?!!)

Par eventuālām problēmām ar Stokholmas teātri Jānis Gulbītis no Upsalas man rakstīja jau 24. februārī:

Sveiks, Globālais joku meistar!

Lai nu viss labi slīd un nekas neķeras līdz pat Vecgada vakaram. (...) Vai, Uldīt, kas Tev plānu un kas Tev rakstīšanu. Bet Tu jau to paveiksi un vēl šo to pa virsu. Pēdējam vārdam gan nesmukas atskaņas, tāpēc dzejā to nekad neesmu lietojis, bet prozā gan. (...)

Par Minsteri man vēl nekas nav skaidrs. Skroderdienas noliktas pie malas, bet Mērnietki ir joprojām tikai cerībās. Juris Rozītis pēc panākumiem ar Raudupietu grib laikiem pagulēt uz lauriem, viņš nevēlas atkal uzņemties režijas pienākumus. Māra ir ieinteresēta, bet pašlaik viņa ņemas ar savu drāmatizējumu un tā iestudējumu. Pamatā tam ir Lolitas Muižnieces "Pēdas". Maija sākumā viņa ar to brauks uz Angliju, pēc tam būs, ceru, runājama arī par nākotnes vīzijām.

Nodoms ir drāmatizēt Mērnietkus (Mērnietu laikus) par jaunu un sniegt to kā dziesmu spēli. Arī dejas pūt iekšā. Vai Skaidrīte Darius būtu ieinteresēta piedalīties ar savu trupu mūsu uzvedumā? Lieliska ideja! Un Tu? Varbūt, ka Mārai patīk globālā apdare? Tas bija Andra Vītoliņa (komponists) ieteikums aicināt par mūzikas rakstītāju Opeskinu. Esmu viņam aizrakstījis, bet atbildes vēl nav.

Kā rezerve Mērnietkiem man padomā ir "Svētki Skangalē". Domāju, ka viss noskaidrosies tā uz vasaras sākumu, lai gan Muchku Jānis savos rakstos jau lielās ar Mērnietkiem. Pašlaik pats dīdu vecus aktierus Zīverta "Meli meklē meli".

Meistaram palika janvāra sākumā 80 gadi, bet nekas tad netika rīkots. Viņš jau pats tāds sarūdzis, vienu aci met uz Rīgu. Daudz viņa cienītāju kļuvuši vēsi, atturīgi. Kā nekā viņš ir mūsu drāmas galotne, lai šodien gan mazliet pašķiebusies uz leju, ne jau viņa vainas dēļ, vainīgi ir apstākļi, tāpēc domāju kaut ko līdzīgu jubilejas izrādei viņš ir pelnījis. Sameklēju aktierus, kas pirms 30 gadiem spēlēja šo lugu un tagad taisu atkal. Būs izrāde ar mazliet nostalģisku nokrāsu. Un varbūt pēdējā jubilejas

*izrāde. Kas to zin, arī divi no aktieriem ir operēti... vēzītis.
Maijā ar Raudupieti, Meli un Pēdām brauksim uz Vāciju.*

J. Muchks no ASV 7. jūlijā:

*Esmu Amerikas vidienā. Milvoki bija "šā un tā". Labi organizēti, daudz pus-
tukšiem augstas kvalitātes koncertiem, pārkvalificētu kopkora programmu, kuru kori
nevarēja izdziedāt un publika palika auksta.*

*Šlaģeris bija "Homo Novus". Lielisks, ja visi zina, ka tie ir amatieri ar lielu
uzdrīkstēšanos. (Protams, ja es būtu iemaldījies ārzemnieks, tad par šo "musical"
prasītu naudu atpakaļ.)*

*Šo vēstuli Tev rakstu tādēļ, ka satiku Feliksu Ērmani. Viņam patīk ideja, ka Tavs
sarīkojums būtu "atsevišķu" numuru ideja un eventuāli gribētu ar pāris "Trīs no
Pārdaugavas" (viņi bija ļoti labi Milvokos) gabaliem piedalīties. Raksti, lūdzu, man
uz Zviedriju vai Tu to vēlies.*

Tai pašā laikā no Milvokiem atraksta arī *Homo Novus* režisors, LA univ. drāmas
profesors Māris Ubāns:

*Šodien ir "Homo Novus" pirmizrāde, un drīz redzēsim vai bija vērts mēģināt 12
stundas dienā pēdējās 2 nedēļas. Man ir ļoti labs ansamblis – 36 aktieri, kas strādā-
juši ar lielu aizrautību. Luga ir 2 ½ st. gara (es izgriezu ārā vairāk nekā pusstundu)
ar 5 min, uvertīru un 15 min, starpbrīdi.*

*Šeit ir sabraukuši 14,000 letiņi – visa pilsēta stāvgrūdām pilna. Es domāju, ka
būs laba izrāde (teātrī 1200 vietu, 3 izrādes)*

Par šo pašu tematu 8. jūlijā man raksta LARAS LAPAS redaktors Jānis Gorsvāns:

*Atkopjos no dziesmu svētkiem Milvokos (Varbūt gan vairāk no negulētām
naktīm). Bija lieli un mazi umurkumuri, no kuriem spilgtākais šķita Anšlava "Homo
Novus" pārstrādājums skatuvei. Ja būtu profesionāli tēlotāji, choreografija un deko-
rācijas, tad (pēc dažu grumbuļu noslīpēšanas) varētu sacensties ar dažu labu Brod-
vejas uzvedumu. (...) Pievienoju veidlapu "latviešu trimdas rakstnieku" krājumam.*

*Tavas grāmatas paredzētā iznākšana ir laba ziņa. (Lugu krājums "Kade pārnāk-
si, bāleliņ" iznāk 1984. g.) Vai Tu varētu sarunāt kādu, kas dod recenziju LARAS
LAPAI par šo grāmatu? Tavs vārds līdzstrādnieku saimē nav manīts! Proties nu!
Vai nu ar kādu nepublicētu lugas fragmentu, humora "stiķi", apceri par lugu rak-
stīšanu, lugām, teātra izrādēm u.c. Kā būtu ar rakstu par Rūgto Apīni? Liekas, ka
daudzi par to sīkāk neko nezina. Tātad norunāts! Kad var gaidīt ciemos!*

*Ar sveicieniem,
Jānis*

LAI LATVJU ALUS PLŪST!

Apiņotās Amerikas latviešu dziesmu dienas Milvokos.

7. ASV Latviešu Vispārējie dziesmu svētki notika pasaules lielākajā alus brūžu pilsētā Milvokos, uz kuriem bija saradies ap 8000 letiņu. Svētki bija pilni ar labi organizētiem, pustukšiem augstas klases sarīkojumiem, kas parastai tautai nebija pa zobam.

Kora koncertā 1000 dziedātāju nesekmīgi cīnījās ar avangarda dziesmām un, degunus nošu grāmatās iebāzuši, izskatījās kā nomaldījušies tūristi. Klausītāji bieži izlauzās minimālos aplausos un entuziastiski gaidīja koncerta beigas.

Vispār jāmin, ka pēdējos gados dziedātāju skaits sāk pieaugt un klausītāju skaits dilt. Tur vainīgi mūsu modernie komponisti. Kāds dziedātājs izteicās RA korespondentam sekojoši: "Ja man tas kaķu koncerts ir jāklausa vai jādzied, tad es labāk dziedu." Ja tas tā turpināsies, tad zāle vairs nebūs jātrē, tikai skatuve.

Modernajiem komponistiem būtu jāsāk apzināties, ka viņiem ir tikpat lielas izredzes pieradināt publiku pie saviem ražojumiem kā čigānam pie neēšanas zirgu. Abi ir mēģinājuši, abi mēģinājumi beigušies nesekmīgi. (Čigāns: "Gandrīz būtu pieradinājis, ja nebūtu nosprādzis.")

Milzīgs šedevrs bija A. Eglīša "Homo Novus" romāna drāmatizējums (Milvokiem piemērotāks būtu bijis romāns "Vai te var dabūt alu?"), ko uzveda M. Ubāns ar savu tautas teātri. Mūziku bija pierakstījis Sprīdīša Jansons.

RA recenzents ziņo, ka "no spēlēšanas nav bijis daudz ko redzēt, bet dziedāšanu nav varējuši dzirdēt, jo orķestris bijis par skaļu." Neskatoties uz šīm sīkajām piebildēm, izrāde visiem ļoti patikusi.

Režisors Ubāns jau sācis domāt par nākamo kopinscinējumu "Pijolnieks uz In-drānu jumta". Mūziku pieciem elektriskajiem zāģiem rakstīs T. Ķeniņš.

Publikā bija dzirdamas piezīmes arī par Anšlava "bez sekta" rakstīšanas veidu. Viņa darbos pat nepiemin gaisa skūpstus, kur nu vēl lielākas lietas. Bija arī vēl citi sarīkojumi – izstādes, tirdziņi un, protams, BALLE.

Mana 23. jūlija vēstule J. Muchkam:

Es "Pārdaugaviešus" labprāt ņemtu pretīm. Dziedātāji jau mums būs, bet kā būs ar runātājiem. Baiba vēl nekādas dzīvības zīmes nav rādījusi.

Ar interesi lasīju Tavus novērojumus, ka daudzi augstas kvalitātes koncerti bijuši pustukši. Dziesmu svētki ir tautas svētki, un tauta ļoti labi zina, ko grib. Augstas klases koncerti jāriko mazai kamerpublikai. Koncertā pacēlumu dod vecās, labās štammas dziesmas.

M. Ubāns pirms izrādes atrakstīja kartiņu. (...) Mani pārsteidza, ka ansamblī nav neviena vecā aktiera, izņemot Vilni Baumani no Vašingtonas. Kur bostonieši,

ņujorkieši, kanadieši? Es biju iedomājies, ka jaunie dejos un dziedās, vecie spēlēs. Homo Novus ir daudz krāsainu lomu.

Pie mums Sidnejā rītdien dzied Ileana Pētersone (Stokholmas karaliskā opera). Baidos, ka būs maz cilvēku. Lilija Zobena, pirmo reiz dziedot Sidnejā, piepildīja zāli pilnīgi bez reklāmas, bet tas bija uz Gotlandes rēķina.

Pie mums garantēts zāles piepildītājs ir "Laikmets" nevienai citai vienībai nav tāds pievilksanas spēks. Žēl, ka viņi nedziedās Minsterē. Viņiem nav Portlandes "Dzintara" skatuves stājas, bet dzied labāk.

Svētdien uz koncertu bija sanācis daudz ļaužu. Otrās daļas beigās publika negribēja laist Pētersoni nost no skatuves. Dziedāja vismaz 4 piedevas. Varētu teikt – triumfāla uzstāšanās.

Man nupat ienāca prātā, ka Jūs varbūt varat vācu krodziņus izmantot kā uzstāšanās vietu mūsu dziedoņu grupām. Piemēram, vienā dzied Trīs no Pārdaugavas, otrā spēlē Kārklīņš utt. To attiecīgi reklamē. Man nav priekšlikums atlīdzības formulai. Cik atcereos, tad Dz. svētkos viena nakts bija paredzēta uzdzīvei studentu kvartālā.

Arī vecais Ed. Keišs ar savām ātrkarikatūrām būtu atrakcija (viena karikatūra 10 sekundēs) Tā ideja par uzstāšanos vācu krodziņos nav tik dulna, kā tā uz pirmo izklausās. Varbūt, ka krogs ir ar mieru maksāt par priekšnesumiem. Ja Larisa grib dziedāt, lai vēlē vaļā. Koncerts gastūzī! Tāpat Kārklīņš. Ja šādi "floor-show'i" būtu, es staigātu no krodziņa uz krodziņ'.

J. Muchks 10. augustā man:

Esmu priecīgs, ka Jums brauciena biļetes izkārtājušās. Varu atļauties piedāvāt Tev un visiem, kas no Austrālijas pie Tevis uzstājās, brīvu apmešanos kādā no internātiem, brokastis un vēl vienu maltīti mūsu pašu "barotavā". Ģimenes locekļiem par apmešanos un brokastīm būs jāmaksā DM 200 par visu nedēļu. Ja tā ir labi, tad raksti, cik un kā pa istabām lai sadala.

Ar Tevi pašu sarunāsim ko klāt, atkarībā ko darīsi (konferansjē ballē?).

Arvien vairāk redzu, ka Tavs Draugs Munsterē izvērtīsies par raibu varietē uzvedumu. Sāku jau domāt, cik reižu uzvest – noteikti pirmdien, otrdien, varbūt vēl piektdien?

Krogos būs naudiņu grūti izspiest. Vismaz patreiz ar to nevar rēķināties.

Baiba Kangare dabūja pirms pāris nedēļām mazu bērniņu. Nav brīnums, ka viņa Tev neatbild. Vai Tu vēl domā, ka tas tik svarīgi? Tev rinda, kas uzstāsies, diezgan liela.

"Trīs no Pārdaugavas" ielūgšu. Vai viņi brauks, tā cita lieta. (...)

Lietas lēni ripo. Ar Stokholmas teātri tiešām problēmas. Redzēs, kas tuvākā laikā notiks.

Es rakstu J. Muchkam 19. augustā:

Man vienkārši neērti par lielo pretīmnākšanu, kas mums tiek parādīta, jo Tev no mums nekāda liela labuma nav. Tu drošvien pats lādi to dienu, kad ar tiem sasodītajiem austrāliešiem sapinies.

Tagad saprotu Baibas klusēšanas iemeslus. Man viņa nepieciešama nav. Griezos pie viņas uz Tavu ieteikumu. Runāto vārdu mēģināšu taisīt īsu un efektīvu. Bez tā iztikt nevar, jo citādi vakars paliks par koncertu, un tas nebūtu vēlams.

Es neesmu vēl ar visiem sazinājies, bet, mani ieskaitot, ar visiem ģimenes locekļiem varētu būt kādi 8 gabali. (...)

Tu minēji konferensjē ballē, un es tūlīt dabūju zošādu. Es nevienu sekmīgu ceremonijmeistaru ballē neesmu redzējis. Slikta skaņu sistēma vai nepietiekama skaņu sistēma, kas neaiznes balsi visos stūros. Ir grūti saistīt ļaužu uzmanību, jo neviens negrib klausīties. Parasti iznāk fiasko. Bet es darīšu visu, ko man liek.

Ja Tev ar teātri iznāk dēlis, tad paturi prātā, ka mēs Tev vēl arvien esam rezervē ar kādu četrcilvēku lugu. A. Eglītīm ir “Pēc kautkā cēla, nezināma”, “Cilvēks grib spēlēt”, “Karmen, Karmen”, M. Ziverta “Lielā Grēcinieku iela”, “Divkauja”. Mana jaunā luga 5 cilvēkiem drošvien nebūs laikā gatava (par to būs atsevišķs stāsts).

Tā arī būs drāma. Ļaudis grib smiet. Arī naudas ziņā Jūs neko lielu nezaudētu, jo 50% no ansambļa būs jau tur par brīvu.

J. Muchka 28. septembra vēstule visiem rīcības komitejas locekļiem ar norakstu man. Ar roku rakstīta piebilde:

Uldi! Tavai privātai informācijai. Lūdzu nerādi šo vēstuli citiem, it sevišķi Taviem teātrniekiem. Iznāk nesmuki, ja šo lasa, bet šis ir politiskas dabas raksts. Man bija jātaisa reveranss stokholmiešiem.

Tavs Jānis.

Draugi!

Mūsu Dziesmu dienu sagatavošanās darbā ir pacēlusies pirmā nepatīkamā problēma. Plānojot programmu, mēs no paša sākuma vienojāmies ar Stokholmas latviešu teātri par “Mērnieku laiku” dziesmu spēles jauniestudējumu ar Marka Opeskina mūziku. Šī gada augustā bija skaidrs, ka Stokholmas teātris “Mērnieku laikus” neuzvedīs. Es vedu sarunas par citas lugas izvēli un biju pārliecībā, ka esam vienojušies par kādu no latviešu klasiskās tautas lugām (ja ne citu, tad “Svētki Skan-galē”).

Septembra sākumā saņēmū piedāvājumu uzvest E. Ādamsona “Māla Ansi”. Pēc šī piedāvājuma saņemšanas es sazinājos ar atsevišķiem rīcības komitejas locekļiem, informējos pie dažiem “tā laika” kvalificētiem lieciniekiem un atsevišķiem PBLA zemju pārstāvjiem. Šo sarunu rezultātā es nācu pie sekojošiem slēdzieniem:

** liekas fakts, ka šīs E. Ādamsona lugas svītrojums no repertuāra pēc pāris izrādēm 1938. gadā, ir bijis pārpratoms jeb denunciācija.*

** liekas fakts, ka daļa no mūsu vecākās paaudzes ir pārliecībā, ka Māla Ansi ir*

ticis kariķēts Kārlis Ulmanis.

** gandrīz visi, ar kuriem runāju, bija pārliecināti, ka lugu izrādot būs “brēka”, lasītāju vēstules, jautājumi zemju padomju sēdēs utt.*

Kopā ar prezidija locekļiem un saziņā ar atsevišķiem PBLA valdes locekļiem nācu pie uzskata, ka šīs lugas uzņemšana programmā traucētu šo dziesmu dienu deklarēto mērķi – izvairīties no visa, kas šais dziesmu dienās varētu negatīvi ietekmēt trimdas vienības sajūtu.

Šo pārrunu rezultātā lūdzu Stokholmas teātri izmeklēt citu lugu, kas vairāk atbilstu klasiskās tautas lugas jēdzienam. Aprādīju, ka mēs ļoti vēlamies Stokholmas teātri, tā jaunos režisorus un, ka esam budžetējuši apm. DM 24,000 izmaksu.

Diemžēl, 26. septembrī teātra valde man paziņoja, ka viņi ar citas lugas priekšlikumu nenāks. Lielās steigas dēļ pēc sazināšanās ar prezidija locekļiem, uzņemu sakarus ar Sidnejas latviešu teātri (piedāvājums bija arī no ASV) un vienojos, ka tas uzvedīs M. Zīverta lugu “Kurrpurrū” (šo laiku pasaka – Austrālijas putns).

Budžeta ziņā tas mums neradīs zaudējumus, un es ceru, ka rīcības komitejas locekļiem nebūs iebildumu.

Nobeidzot man Jūs jāinformē, ka mūsu mērķis izvairīties no visāda veida “trokšņiem” laikam nepiepildīsies. Liekas, ka man nav izdevies pārliecināt Stokholmas teātra vadību par mūsu motivāciju lugas izvēles ziņā un faktu, ka mēs – kā rīcības komiteja – nevaram uzlikt atbildību PBLA zemju valdēm.

Šai situācijā mums, diemžēl, jārēķinās ar runām (rakstiem) par aizliegumiem, cenzūru, nebrīvību...

Jūsu Jānis Muchks.

Es rakstu 4. oktobrī J. Muchkam:

Sveiks, Lielais Jāni!

Mēs būsim 5 braucēji. Mēs četri būsim vieninieki, bet Zemītis uz sava rēķina iešot dzīvot viesnīcā., (...) Vai tas būtu par daudz prasīts, ja mums atļautu dzīvot istabiņā pa vienam? Teātra spēlēšana ir smags darbs, un, ja iznāk nedēļā 6 izrādes, tad gribas būt vienam. (...)

Braucēji būs šādi: L. Veikina, J. Zemītis, U. Siliņš. J. Grauds (vēl nav devis galīgu atbildi), I. Sveilis. J. Grauds ir aktieris – gaismu meistars. Imants – režisors un tehniskais darbinieks. (...)

Esmu nodevis SLT Tavā vārdā oficiālu ielūgumu piedalīties svētkos ar piebildi, ka es Sidnejā esmu Tavs nozīmētais pārstāvis teātra lietās ar tiesībām izvēlēties lugu un ansambļa sastāvu.

Laikam mums bija šaubas vai Grauds varēs braukt, jo, cik var spriest no Zīverta atbildes manai vēstulei, domājām, ka ārstam būs jābūt sievietei.

7. oktobrī man atraksta Andris Kārklīšs (*El Leton*):

Sveiks, Lielais Uldi!

Nupat atgriezies no 3 nedēļām Rīgā un 1 nedēļu Armēnijā, 3 dienas Grūzijā. Kā gāja? Nu tik nedomā, ka esmu rozā palicis, ja teikšu kā MĀKSLINIEKS: galīgi forši. Rīgā bija atklāts koncerts. 100 afišu pa visu Rīgu. 800 sēdvietas un izpārdotas pirmajā dienā. Pēc manu 2 stundu formālās programmas, laidu vaļā savas “dziesmiņas” ar Rīgās (sic!) rakstītiem tekstiņiem. Ļaudis “vājprātinājās” un tiku līdz 6!

Šitāda secība. Mūžīgie Donkichoti (V. Beļševica), Varbūt atnāks čigāni (M. Zālīte), Šonakt atkal bērniņš piedzimis (I. Ziedonis), Man ir zirgs, kas nakti dzied (O. Vācietis), Miega dziesmiņa (M. Čaklais) un Baltaitiņa jūrā peld (t. dz.).

Zirdziņš iesāka veselu “kultu”, jo iznāca katru dienu kaut kur pēc prasības nodziedāt. Arī kinorežisors Ansis Epners (arī maratonists) vēlas to ievietot kā tēmu no viņa filmas par bērnu dziesmu skolā.

Tā kā tu vari mani kritizēt par “pustoņiem”, kamēr Rīgā tie paši toņi iegūst klausītājus un cieņu(!). Arī izdevās izlasīt pagājuš nedēļu tavu lūgu (sic!) Jaunā Gaitā, un tev vajadzētu izlabot kādas spāņu galotnes lugas beigās, izņemot, ja tu tās nemākulīgi vēlies...

Tava vēstule, kura mani īsi pirms izbraukšanas sasniedza, bija uz robežas par to, vai vajadzētu Rīgā kādreiz spēlēt, un vai tas tavu “trimdas karjeru” (sic!) izbeigtu.

Tas nenobeidza Sanfrancisko Mazo teātri, kaut uz pāris gadiem “iegrūtināja”. Bet palīdzēja “pārslimot” sarkanās briesmas starp kanakiem. Un, mīļais draugs, kamēr ir skaidrs, ka nav tāda lieta (viela) kā “pārliecināts Mārksists-Ļeņinists” pat

El Leton. Ed. Keiša šaržs.

dzimtenē, un ka mūsu brīvie manierismi uz skatuves un sabiedrībā atstāj dziļas sekas un iesakņojumus (...), mums vajadzētu pārstāvēt (pastāvēt?) PAR kulturas sakariem! Tu vari spēlēt vēl 10 gadi tikai kanakiem, kamēr tava publika sašaurinājas (un pieaug kapa kalniņā) jeb pēc Minsteres vari sadūšoties un ņemt “pūķi aiz astes” un nospēlē savu pirmo (ne pēdējo) tango Rīgā. Arī pēc tev būs forša pārbaude, kuri tavi draugu ir īsti bijuši... jeb ir labāk iedomāties, ka visi ir, vai tā ir taisnība vai nē?

Tavi manierismi, skatuves genialitāte, personība var ātri jo ātri iesakņoties tur ar vienu redzēšanu. Arī tādi veči kā mēs, kas uzdrošinājas, iedod tautiešiem tur dūšas uzdrošināties vairāk tur viņu uzvedumos. Par to vien ir vērts cīnīties, štrunt, ko tādi 10% kanaki, labie spārna vincinātāji (sic!) mums novēl agru kapu par izpārdošanos. Esmu pārliecināts, ka daļa no katra misijas vajadzētu būt atbalstīt, stiprināt “Don Courage” (kungu Drosmi) mūsu tautiešiem, lai saredzam nākamo gadu simtu ar valodiņu un t. dz. Jau dzimtenē pietiekami, kuri dzied šur un tur Dievs, svētī Latviju. (ievēro, ka Concierto de Riga arī tika spēlēta 1. daļa, un tur parādījās pirmais atskaņojums.

Arī Paulis Dambis man aizliedza (!) runāt un dziedāt ārpus spāņu žanra, un es pārkāpu visu aizliegto, tauta mani mīlēja, un čekisti mani sāka respektēt(!). Vēl trakāk, viņiem patika vairākas dziesmas, kuras viņi vēlāk privāti pavaicāja, lai atkal nospēlētu...

Par mūsējo, nu lai nu paliek šoruden un nākamo arī. Sāk izskatīties, ka brāļi Graši tomēr dabūs savu aktu kopā un pavasarī dosies pie jums. Bet lai viņiem arī tiek, man tiešām nav žēl. Man vajag to laiku, lai nobeigtu vairākus projektus. Gribu nobeigt nākamo ciklu ar 13 latviešu dziesmām.

Naudas nemaz nav, jo kamēr ņēmos pa dzimteni, nesadzinu pietiekami vācu stiķus(?), lai varētu samaksāt maizi un turēt ieskaņotāju pie lenšu aparāta. Bet kas jauns mākslā? Jātīc uz burvībām, sapņiem, nezināmo, lūgšanām un labsirdību un gan Mūžīgie Don Kichoti būs gatavi pirms Ziemsvētkiem. Starp citu “U, kā gribās” vēl pārstrādāju, vēl 30 stundas un ceru tev nosūtīt jauno uzlaboto kopiju totālā drīzumā. Ceru, ka atradīsi mazāku bazi, kur kašāties...

Tavs cienītais Andris “El”

P.S. Biju 6 atsevišķos laikrakstos. Kas par presi! Būtu tas šeit, būtu bagāts un treknš.

Bija skaidri redzams, ka mans čoms jūtas aizvainots, un ka es nopelniem bagātam māksliniekam esmu uzkāpis uz varžacīm. Bet tad man bija zināmas tiesības to darīt.

Pirmo reizi es ar Andri sastapos, gatavojoties uz 32. KD Kanberā. Es biju atbildīgs par Raibo saietu un aicināju viņu uzstāties. Diemžēl, es vairākas reizes atkārtāju, ka nevaru solīt nekādu atlīdzību, un viņa mākslinieka temperaments manu atkārtoto neizturēja un eksplodēja. Eksplozija bija īslaicīga un mūsu attiecības nesagrāva, bet turpmākās sarunās es atlīdzību vairs nepieminēju.

Viņa viesoššanās nenotika zem laimīgas zvaigznes. Andris bija ieradies Austrālijā oficiāli kā mākslinieks, līdz ar to, uzstājoties pie austrāliešiem, viņam pēc

arodbiedrības noteikumiem bija jāuzstājas kopā ar kādu austrālieti (*supporting act*). Kāds no latviešiem koncertam bija sarunājis Operas nama mazo zāli, bet neko lielu nebija darījis, lai šo uzstāšanos propagandētu. Rezultātā zāle bija pustukša un rēķini lieli.

El Letons uzstājās arī Sidnejas latviešu namā, bet flamenco latviešiem ir diezgan sveša lieta un dziedāšana flamenko stilā vēl svešāka. Mūsu publikas ausīs tā izklausījās vairāk pēc bļaušanas. Tomēr Andris ar savu personību un pievilcīgo izskatu bija savācis sev *Fan Club* – kādus 20 piekritējus, kas viņa uzstāšanos Raibajā saietā sveica ar milzīgi skaļām un ilgām ovācijām, kas pārsteidza un pat iztrūcināja pārējos skatītājus. Tā kaut kas pie latviešiem Austrālijā nebija piedzīvots. Tas, ka skaļie atzinības saucieni nāca no pavisam nelielas grupas nevis visas zāles, Andrim pagāja pilnīgi garām.

Es nezinu, kāds velns mani dīdīja, kad es Andrim apsolījos sarīkot Austrālijā koncertus, gan tikai pie baltiešiem.

Es noklausījos Lidsā viņa koncertu un nebiju sevišķi sajūsmināts. Es teicu, ka viņam jāuzlabo dikcija un minēju pat par kādu procentu. Uz to Andris atbildēja, ka tik liels uzlabojums nav iespējams, varot uzlabot par kādiem 10–20%.

Vilnis Zaļkalns man 24. oktobrī raksta:

Kārkliņam bēniņos skalojas... Tu velti tērē papīru, tinti un laiku ar viņu debatējot. Tuvākās dienās nosūtīšu kasetē viņa interviju Dzintarkrastam. Tas ir šofers RA un nebaidies to grūti iekšā. Viņu intervē orgānu vīrs Jānis Ūdris siekalodamies. K. mūzikālais sniegums ir "varenā klasē". (...) auro kā izrūnīts bullis.

Tik zemu vērtējumu Kārkliņš nebija pelnījis. Viņš bija labs flamenko ģitārists, vienīgais no latviešiem. Kad neaizrāvās ar dziedāšanu (kas pārgāja bļaušanā), viņa priekšnesums bija pieņemams.

Viņš bija komponējis vienu otru itin lipīgu dziesmiņu, arī koncertgabalus flamenko stilā, bet tā kā Andrim trūka muzikālās izglītības, tad nekas notīs rakstīts neparādījās. Viņš savu kompozīciju iespēlēja lentā un tad to papildināja.

Vēstulē minētā dziesma *U, kā gribās* bija tipiski kārkliņiska himna seksualitātei. Tādu virsrakstu varēja izgudrot tikai Kārkliņš.

Tomēr El Leton'a viesošanās Latvijā varēja radīt problēmas dziesmu svētku rīkotājiem.

Es rakstu J. Muchkam:

Kārkliņš milzīgā sajūsmā par Latviju. Kultūras sakari esot jāatbalsta. Ovācijas. Cilvēki sajūsmā (Kā es varot viņu kritizēt, ja Latvijā par viņu jūsmojot).

Viņš arī intervēts programmā Dzintarzeme. Vienvārdu sakot, uzķēries uz kultsakaru makšķeres. Es gribēju dot viņam 3 dziesmas, bet tagad gaidīšu uz komitejas norādījumiem. Negribu Jums sagādāt neērtu situāciju.

Andris nav komūnists, bet bezgala izslāpis pēc atzinības un slavas. Šī dziņa ir absolūti dominējoša. Viņš ir arī ļoti naīvs. Viņa gadījumā tā ir bīstama kombinācija.

Kādā citā vēstulē J. Muchkam:

Ceļā uz Austrāliju ir kasete, kur uzņemta viņa intervija ar orgānu vīriem. Es tomēr gribu zināt, ko tas politiskais vientiesītis tur ir sarunājis. Ja man tas liksies par pušu, es viņu neaicināšu.

Es šaubos arī par viņa disciplinētību, Dambis viņam aizliedzis dziedāt, bet viņš nav paklausījis. Tauta viņu dievinājusi. Tautas dievināšanas iedrošināts, varbūt šis arī te sāk strādāt dieva lietas.

J. Muchks man:

Par Kārkliņu. Manis dēļ ņem viņu. Lai arī viņš Eiropā nevelk, Rīgas aspekti būtu pieciešami.

Līdz ar to Kārkliņš bija manā aicināmo sarakstā.

Cik tas attiecās uz politisko izpratni, Andris bija vēl pirmskolā. Es noklausījos interviju un tiešām Ūdris viņu spēlēja kā ģitāru. Runa, cik atceros, bija par atomkaru. Kārkliņš bija sirdīgs pret atombumbas lietošanu (*Nu, kur tu spruksi? Kur?*) Bet noklausoties interviju, nebija šaubu, kura no lielvarām grib šādu bumbu Kārkliņam virsū mest. Ne jau mieru mīlošā Padomju Savienība!

Čekisti viņu respektējuši? Vai manu vai! Ja Kārkliņš nedziedāja Meža Parkā, bet zālē, tad “parastā” tauta pie viņa klāt netika.

Un tomēr no visa tā bija arī kaut kas pozitīvs – 1. koncerto daļā bija iestrādāts Dievs svētī Latviju motīvs. *Good on you, son!*

M. Zīverta vēstule 26. oktobrī:

Cienījamais Siliņa kungs,

Man nav nekas pretī, ka daktera kārtā tiek mainīta. Apstākļu spaidos es pats pie tāda atrisinājuma ķertos, ar vīriešu kārtas tēlotājiem visur ir paknapi, bet režisoram jāuzmana, ka izrādē neieklūst psiholoģiskas vai loģiskas aplamības.

Vēl kas: ja paredzēts kāds programmas rakstiņš, to gan es gribu iepriekš redzēt. Kurrpurrū ir iedzimto vārds, ornitologu valodā tas putnelis saucas Megalurus gramineus. Ir derīgi zināt reālu pamatu arī tad, ja to lieto kā simbolu. Ar sveicieņiem un visa laba vēlējumiem,

M.Z.

Ar tiem putniem kaut kas galīgi *neštim*mē. Meklējot tīmeklī vārdu *Kurrpurrū*, tas gan parādās kā aborigenu vārds *Kurr Purru*, bet tas nav putna vārds. *Megalurus gramineus* saucas *Little Grass bird* (Mazais zāles putns, brūngans, apm. 14 cm liels,

dzīvo purvos).

Pēc lugas teksta spriežot, tas ir līdzīgs balodim. Kad Zīverts lugu rakstīja red. A. Zariņa mājās Engadīnē, baloži viesojās arī viņa pagalmā un savā starpā sarunājās *-kurr-pur-rū, kurr-pur-rū*.

Vai mūsu lielmeistars šajā gadījumā kaut ko putro?

Es rakstu J. Muchkam 15. novembrī:

Tavas vēstules norakstu komitejas locekļiem var droši rādīt mūsu trupai. Tur nav nekā apvainojoša. Mums tas nebija nekāds noslēpums, ka SLT ir tikai bijis Nr. 2 uz Jūsu iepirkumu listes. Mēs piekrītam uzskatam, ka priekšroka jādod mājiniekiem.

Starp mums, braucējiem, ir saprātīgi cilvēki. Tu vari droši rakstīt presē, ka Jūs gribējāt Stokholmu un ka mēs esam tikai aizstājēji. Kurš trimdas teātris vēl var dot atbildi 2 dienās un komitejai iespēju izvēlēties lugu. Mēs piedāvājam 3 lugas. Tā jau vien ir "spalva mūsu cepurei".

No manas vēstules J. Muchkam 22. novembrī:

Par bildēm. Mums nav iespējams iztaisīt kopbildi, jo Zemītis ir Melburnā. Mēs Jums nosūtīsim pa bildei no katra – taisiet montāžu. Nosūtu Tev paskaidrojumus, rakstu par SLT, programmu. Ja Tu gribi rakstu par Kurrrpurū, es ierosinu pārspiest Zīverta piezīmes lugas beigās (sk. grāmatu). Ja mēs ko rakstām, viņš to neteikti grib redzēt pirms drukāšanas.(...)

"Tu esi Minsterē, mans draugs" es ierosinu Vadonī tādā stilā, kā rakstīts manā savārstījumā. Nekādā ziņā nav jāuzdod sīkāka programma. Attiecīgo lapu var atstāt nenobeigtu līdz martam (?) Līdz tam laikam mums būs skaidrs, kas uzstājas, kas ne. Būtu jāatlicina tikai viena lappuse. Ilustrācijai varētu likt kādu vispārēja rakstura bildi. Ne manu (Es sūdiģi fotogrāfējos), bet Zemīša vai Veikinas. Man nav ne mazākās ambīcijas, lai mana bilde būtu Vadonī. Man tas ir absolūti "hoķ".

Esmu vispārējos vilcienos sarakstījis ar Liliju. "Atbalss" dziedās. Viņa ar Jānu dziedās Kaķu romanci. Varbūt, ka mēs abi ar Liliju dziedāsim mūsu "klasisko" numuru – Gailītis un vistiņa.

Atrakstīja Baiba (Kangare). Viņa raksta: "Daudz par to esmu domājusi, bet daļai no manām idejām tika pārvilkta strīpa sakarā ar to, ka uzvedums paredzams pat pirms svētku atklāšanas. Tā arī atkrīt plāni kritizēt pašu dziesmu svētku norisi. Principā es esmu ar mieru izpalīdzēt visādā ziņā, bet varbūt par to varam izrunāties Austrālijā."

Nedomāju, ka viņas minētā problēma ir īstenībā problēma. Grūtības slēpsies pavisam citur. Viņai būs grūtības dabūt aktierus, ja Rozīšu nostāja izrādīsies negatīva. Neviena no izrādēm nebūs uz mata tāda pati. Piemēram, Dziesmu svētku ziņas tiks vienmēr papildinātas. Mēs varam iebāzt pat pa vienam otram jaunam skečam.

Esmu uzrakstījis Ērmanim un aicinājis viņu piedalīties, minot, ka naudas lietas viņam jākārto ar Tevi. Vēl mazliet pr ātru gaidīt atbildi. Brāļi Graši ar apsolījuši

savu līdzdalību. Esmu runājis ar Saules Jostu par divām dejām – cerams, rakstura dejām.

Ja Baiba krīt ārā, tad mums, sidnejiešiem, būs jāspēlē vairāk skeču, kā bijām paredzējuši. (...) Es pats vairāk gribu pievērsties konferensjē lomai.

Rūgtais Apinis nr. 56 (1983. g. novembrī)

Redaktora piezīmes:

Minsteres Dziesmu dienas ir jau praktiski pie durvīm, un mūsu korespondents raksta par tām vispārējās detaļās. Svētku vadonis J. Muchks spītīgi atsakās tos saukt par 2. PBLA Dziesmu dienām, jo zināmas frakcijas ASV atsacījušās atzīt Gotlandes Dziesmu svētkus par 1. PBLA Dziesmu dienām. “Kā var būt 2. PBLA Dziesmu dienas, ja nav bijušas 1. PBLA Dziesmu dienas?” jautā Muchks. Viņam vajadzētu zināt, ka trimdas aritmētikā viss ir iespējams.

MUNSTURI MINSTERĒ

Kā redzams no attēla, PBLA Dziesmu dienu rīkotājs Jānis Muchks ir magnetisks vīrs. (Ed. Keiša šaržs. J. Muchks stāv uz pakavveidīga magneta, kura gali pievilkuši nošu kaudzes. Diemžēl, nosaukums un gads nepareizs: Latviešu Dziesmu svētki Minsterē, 1983.)

Rīcības komiteja ir knapi sākusi darboties, bet ļaudis jau stāv rindā pēc sarīkojuma biļetēm. Tas liek domāt, ka 1984. g. Dziesmu dienas būs vismaz tikpat populāras kā Larisas atvadu koncerti, kas turpinās jau beidzamos trīs gadus.

Sekojošai tradīcijai svētki sāksies ar atklāšanu, uz kuru kungi lūgti ierasties frakās un tautiskos cimdos, bet dāmas Latvijas sudrablapsās. Pēc īsas ievadceremonijas jauniešu koris dziedās “Zilo lakatiņu” Minsteres simfoniskā orķestra pavadībā un vācu valodā “Was soll das alles bedeuten”. Pēc tam visi svētku dalībnieki ir aicināti pārgērbties tautas tērpos un pulcēties pie skolas gājienam uz Domu. Turpat izdalīs plakātus ar politiska satura saukļiem vācu valodā.

Gājiens tiks flankots no Daugavas Vanagu formācijām, kas pirmo reizi trimdā soļos bruņņu cepurēs un ar mazkalibra šautenēm. Ja gājienā piedalīsies Grava un Spilners, tad DV formācija nesoļos, bet paliks barakās. (Spilners bija viesojies okupētajā Latvijā, Gravas noziegumu neatceros)

Gājienu Domā sagaidīs Dziesmu dienu vadība ar Minsteres birģermeistaru. Lai demonstrētu mūsu kultūras daudzveidību un oriģinalitāti, tautas deju grupas ar Saules Jostu priekšgalā soļos goda viesiem garām polkas solī, sportisti Daliņa solī, bruņotās formācijas ar “Achtung Schritt”, skolu jaunatne – galopā. Pēc tam gājiens turpināsies, līdz būs laiks pulcēties baznīcā uz kopēju dievkalpojumu, kas būs plašāks kā jebkad, šoreiz piedaloties arī dievturiem, Hari Krišna sektei un rabīnam.

Vakarā Lindenhofas zālē pie galdiņiem 500 cilvēku varēs noskatīties Austrālijas

A. Grasis. Ed. Keiša šaržs.

Siliņa organizēto variete izrādi “Tu esi Minsterē, mans mans draugs”.

Pēc tam dejošana pie A. Graša vadītā tautiskā pūtējorķestra. Karbonāde ar skābiem kāpostiem. Apfelstrūdels. Atspirdzinājumi. Visiem pārējiem, kas netiks iekšā, organizēta “Lebe hoch” Studentu kvartālā.

Trešdienas rītā un vakarā Gulbīšu Jāņa drāmatizētais un Marka Opekina operizētais “Mērnieku laiki” uzvedums. Par lugas izvēli jau saņemts oficiāls baznīcas protests.

Tai pašā dienā 200 Minsteres latviešu ģimnazijas bijušie un tagadējie skolnieki mičos, dziedās un dancos. Vakārā – “Lebe hoch”.

Ceturtdiena sāksies ar sāpošu galvu un Ansambļu koncertu ar “Atbalss”, “Kolibri” un “Solaris” piedalīšanos. Pēc tam “Saules Jostas” dižsarīkojums.

Vakarā Zaļumballe ar visām tradicionālām izdarībām, ieskaitot kaušanos. Spēlēs Krēfeldas brīvprātīgo pašarnieku pūtējorķestris.

Piektdien MLĢ uzvedīs Sprīdīti ar dziedāšanu. Pēc tam dižsarīkojums “No Dikļiem līdz Minsterei” un atpakaļ, kur dziedās kori un apvienotie ansambļi. Noslēgs ar Opekina jaundarbu Minsterei.

Sestdien būs tautas deju sarīkojums un visa Dziesmu dienu nagla – lielā balle.

Pa starpu notiks koncerti, dzeju rīti, rakstnieku vakari, kongresi, mītiņi, sēdes, apsrieses un salidojumi.

Pēc tam Mūra šurmēšana ar latviešu Folkšturma vienībām priekšgalā. Pēc

demonstrācijām visi atkal sapulcēsies Studentu kvartālā, kur ģen. Ķeksis personīgi piespraudīs demonstrāciju dalībniekiem jaunradīto Minsterjāņa ordeni (Devīze: Neņem man 'ar pliku rok).

Šķākas ziņas sniegsim RA 57. Aufwiedersehen!

(Ķeksi (Arnis Ķeksis) RA min vairākas reizes, sakarā ar apbalvojumiem. Man šķiet tāpēc, ka viņš ierosinājis piešķirt Dzelzs krustu latviešu karavīriem, kas to bija pelnījuši, bet nebija saņēmuši. Es negalvoju par šīs ziņas pareizību. Priekšlikums ir absurds un vienā līmenī ar Ugandas prezidentu Ģen. Idi Amina rīcību, kas sev piešķīra un nēsāja Viktorijas Krustu, britu augstāko apbalvojumu par varonību.)

Zināmu nemieru rada priekšsēža J. Muchka izvēlētie komitejas locekļi. Piemēram, Anna Muchka ir Jāņa tuva radniece, daži baumo, pat ka meita. Abi ir atsacījušies intervēties.

Bostonas "Vēstnesis", kas politiskajā spektrā stāv no Kalpaka pa labi, RA izteicās: "Neviens nav tik duls, kas ies tādā ambrāžā strādāt par brīvu un vēl nostrādīnāt savu meitu. Kas Muchkam no tā tiek? Nesakiet, ka kuņģa jēlums. Tas katram sabiedriskajam darbiniekam jau ir. Mēs šodien nevaram pateikt, kādu nostāju ieņems mūsu avīze pret Misteres dziesmu svētkiem, izņemot, ka tā nebūs pozitīva. Mums visiem vēl prātā Gotlandes fiasko, uz kuru ļoti mazā skaitā ieradās ASV tautieši.

Mēs savā laikā intervējām 1000 latviešus, no kuriem neviens uz Gotlandes Dziesmu svētkiem nebija bijis. Viņiem 100% nebija Gotlandes Dziesmu svētki patīkuši. Tas ir skaitlis ar ko nevar jokoties.

Minstere nav nekas cits kā Gotlande Minsterē. Tie paši vēži tikai citā kultūrē. Neaizmirsīsim, ka šo svētku īstā organizētāja ir latviešu sociāldemokrātija, kas tos vispirms gribēja rīkot Izraēlā.

Pret šādiem argumentiem ir grūti ko iebilst. Viens no komitejas locekļiem ir Mārtiņš Zandbergs, kas Rīgā sēdējis cietumā un visos noziegumos atzinies. Vai brīnums, ka Rīgas funkcionāriem būs atkal psiholoģiska barjera, kam pāri tiks tikai kāds ducis KGB ierēdņu. Kas zina, cik apslēptu "ģindeņu" ir pārējo locekļu skapīšos?

KULTŪRAS DIENAS MELBURNĀ

Šoreiz bez manis. J. Zemītis ar panākumiem raujas pa Raibo vakaru viens pats. Rīcības komitejas priekšsēdis ir Armands Ļauļa. Ciemiņi uz KD sabraukuši bez gala: mūzikālā grupa *Kolibri*, Stokholmas latviešu teātris, diriģenti A. Purvs no Kanādas, I. Mežraups un M. Daukste no ASV, rakstnieki B. Rubesa (Kanāda), A. Grasis, O. Rozītis, M. Opeškins (Vācija), J. Rozītis, J. Kronbergs, J. Viesiens (J. Gulbītis) no Zviedrijas u.c.

Atklāšanas koncertā piedalās grieķiete S. Akserlis un J. Vēgners, abi profesionāli operdziedoņi.

Interesants ir Stellas stāsts – viņa studiju laikā sadraudzējusies ar latviešu

studentiem un dziedājusi Melburnas latviešu biedrības jauktajā korī *Rota*.

Sākusi dziedāšanas studijas pie E. Burkevicas un viņas pavadībā 1967. g. devusies uz Eiropu, kur ieguvusi pirmās vietas Metropolitena operas sacensībās un sacensībās Ženēvā.

Dziedājusi Zalcburgas festivālā un turpmākajos gados Diseldorfas operā. Viesojusies Berlīnē, Minhenē, Vīnē, Londonā, Parīzē un Romā.

Melburnas KD viņa dzied arī solo kantātē *Tēvijai*. Savādi, ka tieši Melburnā ir vairāki abu dzimumu studenti – ģimnāzisti, kas labi iemācījušies latviešu valodu. Viens latviski runātājošs austrālietis dejo tautas dejas.

J. Vēgners, pēc izcelsmes Baltijas vācietis vai vācietis, dzied basa-baritona lomas Austrālijas operā. Atklāšanas koncertā piedalās arī čellists J. Lauris.

Austrālijas latviešu teātris uzved Raiņa *Pūt vējiņi*. Režisors G. Grauds.

Noslēgumā Kultūras dienu balle, kur līgsmojas 900 apmeklētāju pie *Kolibri* deju mūzikas un 1983. gads ar to pašu ir galā. Laimīgu 1984. gadu!

NEDAUDZ VĀRDOS

* Vēstule no JG redaktora L. Zandberga 1983. g. 27. augustā:

Visi par Tavu lugu ļoti sajūsmināti. Turpini!

Laimonis Z.

Es zinu vienu otru, arī no manas korporācijas, kas nepavisam nebija sajūsmināti, lai arī nekādas debates neizraisījās. *Kade pārnāksi, bāleliņ* tika publicēts *Jaunajā Gaitā*.

Man šķiet, tas bija V. Zeps, mūsu supernacionālo aprindu neieredzētais *Ķēves dēla* autors, kas bija izdarījis mazu publisku aptauju, ko katrs Portlandē no manas lugas bija sapratis. Atbildes bija tiešām pārsteidzoši stulbas.

* 1983. gads ir jauns robežstabs manā dzīvē – es pievienojos 3x3 kustībai. Proti, Kanberas apkārtnē tūlīt pēc KD notiek pirmā Austrālijas 3x3 nometne. Vieta saucas Birigai. Es vadu teātra nozari, iepazīstinu klausītājus ar latviešu teātra vēsturi un dodu praktiskus padomus deklamēšanā, kā analizēt dzeju utt. Līdz nometnes beigām maniem *kursantiem* ir jāsagatavo viens dzejolis pēc paša izvēles. Viens no maniem *skolniekiem* ir G. Liepiņš no Toronto, rietumniekiem labi pazīstams vārds.

Man šķiet, ka nometnē bijām kādi 50 vai 60 dalībnieki. Nodarbības tikai teorētiska rakstura. Katru dienu iznāk avīze *Birigai Bazūne*. Redaktors un tehniskais darbinieks Jānis Dušelis.

Tā bija neparasta nometne. Garīgās barības pa pilnam, bet laicīgā zem katras kritikas. Lai taupītu naudu, mūsu ēdināšanai bija salīgta komanda, kas bija barojusi kalnračus, bruņotus ar dzelzs vēderiem. Salātus pavāri nespēja samaitāt, bet silto ēdienu viņi padarīja neēdamu meistarīgi. Piemēram, viņu ceptās kotletes bija tik cietas, ka varēja ar tām sist logus. Mēs tās nosaucām par *vombata bumbām* (vombats

– spalvains grauzējs, sivēna lielumā). Kas domāts ar *bumbām*, es atstāju jūsu iztēlei.

Citādi, tā bija jauka nometne, pilna labestības un smieklu. AL minēts, ka A. un I. Apeļi, U. Siliņš, A. Grasis, M. Siksa, G. Liepiņš, A. Purvis rādījis *Sarkangalvīti* pavisam vienreizējā izpildījumā.

* Sasodīts, man ir jau 53 gadi! 33 gadi pavadīti Austrālijā! Esmu ticis pie sievas, trim bērniem, mājas un mašīnas. Nu jau labs laiks, kopš pārdevām veco māju lielceļa malā un uzcēlām divstāvu mūra māju *Belford Place nr.5*.

Mārcis mācās universitātē, Gints un Anne apmeklē privātskolu. Visi mani bērni sporto. Abu puiku sporta gaitas pieminētas arī vietējā presē.

Kanberā Nacionālā sporta centrā, kur sacentās 50 Austrālijas latviešu vieglatlēti no 4 pilsētām, Mārtiņš noskrien 100m 11.48 sekundēs.

Jūlijā vieglatletikas sacensībās Sidnejā Gints zēniem zem 16 gadiem šo pašu distanci veic 12,68 sek.un sasniedz 5,56 m tāllēkšanā. Arī meitai ir labi panākumi sprintā. Viņa ir sākusi spēlēt Eiropas futbolu.

AL 9. septembra numurā lasāms, ka *Mārtiņš Siliņš, ko pazīstam kā teicamu vieglatlētu, ir viens no nedaudz latviešiem, kas Austrālijā spēlē Eiropas futbolu (sokeru), pie tam ar izcilām sekmēm. Viņa vienība ir Benkstauna, kas spēlē 2. līgā. Spēlē pret Poloniju visus 6 vārtus iesita Mārtiņš. De la Salle koledžā Mārtiņš darbojas par tenera palīgu.*

Raibajā vakarā, Sidnejas latviešu namā. Priekšā no kr. – U. Siliņš un V. Skujiņa.
No Ulda Siliņa personīgā arhīva.

* Maijā es vadu SLB Raibo vakaru, ko recenzente J. Ulricha nosauc par *sarīkojumu, kas nebija par garu*.

* Šis ir *mirstamais gads*. *Melnā Dāma* aizved sev līdzī 79 gadus veco SLT aktrisi Almu Saivu, Melburnā rakstnieku Jāni Kalniņu-Sarmu 99 gadu vecumā un Stokholmā 61 gadu vecumā literātu Andreju Johansonu.

* 23. Austrālijas latviešu Rakstnieku dienas notiek atkal Sidnejā. Rīcības komitejā L. Bērziņa, E. Rodze-Ķīsele, I. Ronis, A. Siļķēns, A. Zariņš un es. Rakstnieku pēcpusdienā, pieminot šogad mirušo rakstnieku J. Sarmu, es nolasu fragmentu no viņa stāsta. Es vadu arī Lirikas un prozas pēcpusdienu. AL vēlāk raksta, ka mans sniegums, kā parasti bijis ar humora nokrāsu. Pret to man nav ko iebilst.

* Ziemeļkalifornijas latv. b-bas teātra trupa iestudējusi manu lugu *Vēstules no dzimtenes*, kas atkal atguvusi veco nosaukumu. Avīzē *Laiks* parādās G. Griezes recenzija *Izdevusies amatieru izrāde*. Spēlēta divas reizes. Mans autora honorārs – 44 dolāri.

* Sidnejas Latviešu vidusskolu absolvē L. Sveile, G. Siliņš un Z. Sproģe.

* 23. novembrī es rakstu V. Zaļkalnam:

Tavs pārskats deva vielu pārdomām, lai gan Austrālijas abonentu skaits nav pilnīgs. Man uz vietas ir apmēram 30 abonentu, līdz ar to mēs esam pirmie visā pasaulē. Norēķināšanās ar tirgotājiem prasa diezgan lielas galvas sāpes – viņa norēķināšanās metodes ir savādākas nekā manējās. Man vienkārši nav laika pie tiem velna rēķiniem sēdēt. Pie manis ir RA nauda, man šķiet, pietiekami, lai gandrīz samaksātu par vienu RA numuru. Turpmāk man būs jāmaksā minimāla maksa par kompozitora lietošanu, jo Dūšelis savu mašīnu ir pārdevis. Mēs lietojam SLB mašīnu.

Es ceru, ka man piedosi, ka naudas lietās es neesmu bijis sevišķi kārtīgs. Es vilcinājos vienu laiku naudu sūtīt, jo nebiju drošs, kas ar RA notiks. Es to būtu lietojis likvidācijas gadījumā, lai atmaksātu naudu abonentiem. Par vienu lietu Tu vari būt drošs – RA nauda manā kabatā nepaliks.

Es domāju, ka RA vajadzētu piesūtīt Jaunajai Gaitai, LARAS LAPAI, Pa Dejas Ceļu. Es no savas puses nosūtīšu Austrālijas Latvietim. Domāju, ka pārējos mēs varam ignorēt, tāpat kā viņi ignorē mūs. Pēc “manas grāmatas” brīveksemlāri būtu jādod šādiem līdzstrādniekiem (uzskaitīti vārdi). Es domāju, ka viņiem būtu jāturpina sūtīt vai regulāri raksta, vai nē. Varbūt arī A. Vītoliņam, kas no Kampes ir daudz cietis (gleznotājs Otto (Otiņš) Kampe ir mūsu žurnāla iekārtotājs un mākslinieciskais redaktors). Viens viņa raksts ir izmests ārā trīs reizes. Ja nav vajadzīgā garumā pēc Kampes līnejāla – lido ārā. Nākamā RA viņa raksts būs iekšā, ja arī man pašam tas būtu jāielīmē. Citiem brīveksemlārs, kad tie publicējušies 2 numuros pēc kārtas.(...)

Dabū kaut ko atkal no Ģermaņa. Mēs ierādīsim viņam nākamā numurā labāku

Sidnejas latviešu biedrības vidusskolas 1983. g. abiturienti ar skolotājiem.

1. r. no kr. – L. Sveile, G. Siliņš, Z. Sproģe;

2. r. – V. Sieriņa, L. Bērziņa, M. Eihmane, K. Strunga, I. Rone.

Attēls no SLB arhīva.

vietu. Kampem bija aprūkusi vieta RA 56 un viņš bija atstājis Uldi ārpusē. Labi, ka es laikā pamanīju.

Man vajag vācu valodas fražu vārdnīcu Minsteres viesiem. Kur pilsētā ir sarkano laternu rajons? Gaumīgs apsveikums lielajos svētkos no vācu m---m. Kāds ventīņu izloksnē rakstīts dzejolis par Minsteres dziesmu svētkiem?

Es domāju, ka uz vēstuļpapīra galvām labāks ir Keišs. Otis piekleksē pilnu papīru – nav vairs vietas, kur rakstīt.

Nu tad tupi un turies!

* 28. novembrī man raksta komponists A. Jansons:

Principā ar Tevi labprāt sadarbotos mūzikla radīšanā. Minsterē noteikti jāatlicina laiks parunāties.

Nezinu vai tēma par senajiem kuršiem nebūs pārāk latviska, kas nepadosies tulkošanai, un rakstīt tikai latviešiem, kā jau kādreiz minēju, vairāk nevēlētos. Kamēr visu uzraksta, paiet vismaz gads, un latvieši vien par to nevar samaksāt. Orķestra partitūrā un instrumentu balsīs vien 2500 lpp. Nemaz nerunājot par klavieru partiju un dziedātāju notīm. Vari iedomāties, cik laiku tas prasa pārrakstīt vien?

Ko Tu saki par Brigaderes Gundegu? Luga spēcīga, bāzēta uz Šekspira "Taming of the Shrew" un būtu itin labi izprotama angļiem. Teksts tikai jāsaīsina un

jāuzraksta lirika.kas, no tām, ko redzēju, Tev izdodas apskaužami labi.

Par "Homo Novus" dzirdēju daudz par un pret. Vēl neesmu izšķīries, vai izdevās vai nē. Trīs izpārdotas izrādes nesa nelielu zaudējumu – rīcības komiteja ēdināja un mitināja pāri par 40 cilvēkiem 3 nedēļas. Vairāk viņi nevarēja celt un nebija ar mieru maksāt ceļu. Tāpēc arī neredzēji nevienu aktieri vārdu sarakstā. Vai nebūtu praktiskāk mērķēt uz kādām Kultūras dienām Austrālijā? Reizēm liekas, ka šejienes rīcības komitejas apnikušas ar Jansona dziesmu spēlēm un citiem "uzspiestiem" mūzikāliem pasākumiem.

Es tomēr *Gundegai* klāt nekēros. To paveica vašingtonietis Vilnis Baumanis. Bet tas viss vēl patālā nākotnē.

* 10. decembrī vēstule no JG redaktora L. Zandberga.

Kā klājas? Žēl, ka Austrālija tik tālu. Būtu vēlējies, ka kontakts ar tik vērtīgu cilvēku, kāds Tu esi, būtu daudz ciešāks. Ceru, ka Tava grāmata vēl šogad pieredzēs dienas gaismu.

JG 145. numurā iesākās iecerētais raksts par nelaiķi Spodri (Klauvertu) ar Viļa Motmillera rakstu, par ko saņemtas daudzas ļoti cildinošas atsauksmes.

JG 147 publicēsim Mintauta Eglīša atmiņas. Rakstu sērijas turpinājumā būtu ļoti vajadzīgs Tavs raksts. Nešaubos, ka Tev par Spodri būtu daudz ko teikt. Lūdzu!

* Mani intervē JG nr.143 Ņ. Luce; Saruna ar ar dramatiķi, aktieri un režisoru U. Siliņu. *No viena stūra.*

* Sp. Klauverta balva piešķirta M. Eichmanei-Rozītei. Iepriekšējos gados to saņēmuši L. Gailīte un A. Silķēns.

ES CAUR SAVU OBJEKTĪVU ŅEMU DABU – BEIGTU, DZĪVU...

Komponists un diriģents Arvīds Purvs no Kanādas ciemojas Mūzikas krātuvē Adelaidā 1983. gada decembrī. No kr. – Ēriks Biezaitis, Arvīds Purvs. Attēls no Bērziņu ģimenes arhīva.

No kr. – Roberts Zuika, Ēriks Biezaitis, 1983. g. Attēls no Bērziņu ģimenes arhīva.

Roberts Zuika pasniedz diriģenta zizli Ērikam Biezaitim Zuikas vadītajos diriģentuursos pēc 32. KD Kanberā, 1983. gadā. Attēls no Bērziņu ģimenes arhīva.